

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 1 cor. 70 bani, $\frac{1}{4}$ an 5 cor., $\frac{1}{2}$ an 10 cor., 1 an 20 cor.
Pentru ducerea la casă cu 30 bani pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 2 cor. 40 bani, $\frac{1}{4}$ an 7 cor., $\frac{1}{2}$ an 14 cor., 1 an 28 cor.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 franci, $\frac{1}{2}$ an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamentele se fac numai plătindu-se înainte.

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 14 bani, a doua oară 12 bani
a treia oară 10 bani.

Redacția și administrația: Strada Poplăcej Nr. 15.

Se prenumără la poște și librării.

Epistole nefrancate se refuză. — Manuscrise nu se înapoiază.

Numeri singuratici la 10 bani se vând în Sibiu: la librăria „Tipografică”, societate pe acțiuni și la librăria L. Michaelis, strada Cisnădiei, 27. — În Alba-Iulia: la librăria Weiss Bernat și la tot.

TRIBUNA

Singuri...

„Națiunea noastră stă singură în mijlocul acestui continent, fără a avea popoare înrudite, amici abia doar de are, dar numărul dușmanilor ei este legiune...”

Aceste cuvinte le-a rostit Beöthy Akos în toastul său oficial, ținut cu ocazia obinuitei sărbători a casinei naționale din Pesta, în memoria lui Széchenyi, la 4 l. c.

Mai anii trecuți la o astfel de sărbătoare produse mare șvon toastantului de atunci Szemere Atilla, cu cunoscuta enunțare, că „Nu e fericit Maghiarul”.

Acum se pare, că Beöthy, ca un ecou, a dat răspuns lui Szemere. Pentru ce nu e fericit poporul maghiar? Răspunsul: Pentru că e singur, izolat, nu are prieteni, dar are dușmani nenumărați.

În astfel de situație — și situația e adevărată — cum ar și putea fi fericit un popor? Un individ, dacă e atât de băut de Dumnezeu, încât nu are nici un suflet prietenesc, ci e înconjurat numai de dușmani, trebuie să fie foarte nenorocit; tot asemenea și un popor.

Dar nu vă pare curioasă situația remarcată de Beöthy? În mijlocul Europei se trăiesc un popor o mie de ani și în acest lung restim să nu și poată câștiga simpatia și prietenia durabilă a nici unui din popoarele mai apropiate sau mai depărtate!

Curios popor! Curios soiu de oameni!

Turcii dacă n-au fost barbari și sâlbatici și totuși au avut prieteni.

Nu i-au avut în Europa creștină, pe care voiau să o potopească, dar au avut popoare amice în Asia, cari au ținut cu ei în bine și în rău.

Poporul maghiar însă nu are. Așa ne-o spune Beöthy și lumea a constatat de mult acest adevăr.

Dar acum se naște întrebarea, că pentru ce nu au Maghiarii popoare prietene, sau între popoarele cu cari viețuiesc împreună, sau între cele mai depărtate? Doar nu sunt ei mai barbari și mai cruzi ca Turcii haini? Nu! Vor fi fost ei, la venirea în Europa, destul de feroci, dar după ce s-au așezat între noi și s-au creștinat, au adoptat înec cu in-

celul civilizația europeană și s-au lăpădat de ferocitate.

Da, s-au lăpădat ei de multe însușiri rele, dar de una nu s-au lăpădat nici până azi și aceasta în linia primă îi face nesimpatice înaintea popoarelor.

Din istorie se știe, că acele popoare sunt slăvite și iubite, cari au luptat nu numai pentru libertatea și drepturile lor, ci și pentru ale altor popoare, propagând egalitatea pentru toți. Un astfel de popor au fost d. e. Francezii, pe când vecinii lor, Englezii, deși iubitori de drepturi și libertăți, aceste le conservă mai mult pentru sine: sunt un fel de egoiști politici.

De felul acesta sunt și compatrioții noștri, numai căt cu defecte cu mult mai pronunțate. Întotdeauna ei și-au rezervat drepturile pentru sine și și-au aflat misiunea în a nedreptăți și apăsă pe alte popoare, încât le-au ajuns puterile. Însușirea de a apăsa pe alții și de a le răpi drepturile, sau cu forța sau pe căi măiestrite — aceasta e însușirea, de care nu s-au lăpădat Maghiarii și care îi stăpânește și azi. Totodată însă aceasta e și cauza, pentru care sunt fără prieteni, singuri, isoiați...

Vrea cineva să se convingă despre aceasta? N-are decât să deschidă cartea suferințelor noastre și a celorlalte popoare din patrie, carte scrisă în decurs de o mie de ani și dreptate ne va da.

Au fost timpuri, de scurtă durată, când Maghiarii au deșteptat simpatia popoarelor culte pentru ei. Așa s'a întâmplat la 1848—9. Erau atunci timpuri cu născuțide idealiste și cu entuziasm pentru libertatea popoarelor. Maghiarii cu mare tărbobu s'au aruncat în luptă pentru libertate, trimbiând în lume, că vor libertate și drepturi egale pentru toate popoarele. Oamenii au crezut și Maghiarii au câștigat simpatii — la popoarele depărtate, pe când noi, popoarele conlocuitoare știam, ce preț se pune pe asigurările lor. De aceea se mirau mulți, până și frații noștri din România, că nu ne știm entuziasma pentru libertatea maghiară.

Faptele, ce au urmat, nouă ne-au dat dreptate. În cei 34 de ani, de când Maghiarii sunt la putere, s'au dovedit, că sunt cei mai mari egoiști politici și așa capitalul de simpatii, câștigat la 1848, s'a cheltuit total, toamă în timpul su-

premației maghiare, când puteau să dea drepturi naționale popoarelor din Ungaria.

Beöthy a accentuat în toastul său izolarea poporului maghiar, dar n'a arătat și cauzele acestei aparițiuni. A zis numai, că fiind constatată acest fapt, poporul maghiar trebuie să știe, că nu se poate răzima pe nime, decât pe sine însuși; nu se poate încrede, decât în caracterul său bărbătesc și în simțul său de drept.

Dacă Beöthy a constatat boala, ar trebui să i caute și proveniența și să o descopere fără șovăire conaționalilor sei. Numai așa e posibilă o vindecare și vindecarea se recere în interesul tuturor și al patriei. Aceasta o dorim noi, cari nu suntem dușmani ai Maghiarilor, dar am voi ca să le putem fi prieteni.

(m.)

Sibiu, 9 Febr. 1901.

24 Ianuarie v., ziua aniversară a unirii principatelor române a fost sărbătită în București, atară de Ligă, și de societatea științifică-literară Tinerimea română.

Cu prilejul acesta, dl. Nicolae S. Dumitrescu, președintele societății, a ținut o conferință asupra „unirii”, în fața unei numeroase asistențe, printre care multe doamne și domnișoare.

Ca și în capitală, în toate orașele din țară, ziua de 24 Ianuarie v. a fost pretutindenea sărbătorită într'un mod deosebit și cu toată solemnitatea cuvenită.

Din dietă. În ședința din 7 l. c. a fost un vifor ca și care numai pe vremea obstrucției s'a putut vedea. Din opoziție nu mai puțin de șase oratori au intrat în discuție, cerând cea mai strictă cercetare a crimelor săvârșite la alegerile din Tîrgul-Murșului. Ministrul Lukács și secretarul de stat Gulner Gyula, au luat în apărare guvernul, promițând pedepsirea exemplară și fără cruțare a celor vinovați. Deputatul Bartha Ödön a făcut propunerea să se suspendeze ședințele până atunci, până când ministrul-preșident nu va da declarație referitoare la executarea dispozițiilor de

satisfacție și răzbunare a omorurilor săvârșite. A cerut votare nominală, unealta obstrucției, care însă în sensul regulamentului și în urma vorbirii lui Horánszky, Gajary Ödön și Ugron Gábor, a fost respinsă. S'a primit ordinul de zi fixat deja. La aceasta opoziția a părâsit în mare parte sala.

ȘCOALE DE STAT ÎN 1900. După o dare de seamă a ministrului de culte, în anul 1900 s'au înființat 178 școli de stat în 148 de comune. Dintre acestea 48 s'au curat ungurești, 102 mixte sau locuite numai de naționalități.

Din școlile statificate 16 au fost comunale și 10 confesionale. — În comitatul Bereg pentru maghiarizarea Rutenilor funcționează acum 77 școli de stat. — În Torontal sunt 84, în Timiș 64 de școli de stat, toate în comune de ale naționalităților. — În comitatul Aradului astăzi sunt 47 de astfel de școli, pe când la 1895 erau numai 8. — Statificarea celor 10 școli confesionale s'a făcut. — spune ministrul. — totdeauna cu învoirea autorităților supreme bisericești.

Să fie oare între aceste și autorități bisericești de ale noastre?

Stavilă emigrării. Reuniunea regnicolară agrară maghiară a început o acțiune pentru a pune stavilă emigrării din Ungaria. Contra emigrării în America reuniunea a înaintat un memorandum ministrului de interne, ear' referitor la emigrarea Sécuiilor se țin acum conferințe, în cari se vor face propuneri concrete în chestie.

Cam greu veși opri pe Sécui a-și lăsa agoniseala pentru frașe „patriotice”.

Dela Ligă. Sărbarea aniversară de Mercuri a Ligei a succedat splendid, asistând la Ateneu un public imens și distinct.

Sărbarea a început la orele 8 seara prin intonarea romanței „O Românie! de cântă elevii liceului Lazar, apoi au vorbit: dl. V. A. Urechidi despre fașele prin care a trecut Liga și dl. Gr. Tocilescu despre însemnătatea zilei

de 24 Ianuarie, ziua de aniversare a unirii principatelor române.

Sărbarea s'a terminat prin imnul „Deșteaptă-te Române”, cântat de corul liceului.

Constatări.

Budapesta, 8 Februarie.

Fără intenții de a produce senzație și fără pretenții de a lovi în cineva, într'un articol, publicat zilele trecute, am dat niște informațiuni, referitoare la o convorbire a câtorva fruntași români, de tot puțin la număr, avută aci în capitală cu guvernul maghiar, în chestiunea mult discutatei activități.

„Tribuna Poporului” s'a simțit foarte sensibil atinsă, privind ascuțit articolului meu îndreptat contra conducătorului ei în special. Nu intru în polemie. Voiu întregi numai unele lucruri, voiu constata fapte, pe baza cărora oamenii imparțiali vor și judeca corect starea lucrurilor, așa cum este.

Sujetul articolului meu n'a fost scos, după-cum afirmă „Trib. Pop.”, din foile maghiare, cari numai cu o zi mai în urmă au publicat, nu lucruri reale, ci niște absurdități referitoare la acțiunea din Arad și contra-acțiunea din celelalte centre românești.

Aprecierile mele cu privire la „Trib. Pop.” sunt basate pe o lungă și imparțială contemplație a luptelor dezvoltate în cei din urmă cinci ani.

Înființarea „Trib. Pop.” a avut de scop împărțirea inteligenței române în două tabere, îndușmănirea tot mai înverșunată a acestora, susținerea spiritului separatistic, nutrirea urei, plantarea zizaniei în sinul tinerilor universitari, nimicirea celui mai frumos entuziasm ce odinioară făcea din tineretul român o strălucită gardă în jurul luptătorilor bătrâni. Deși soți de suferință, deși toți la olaltă înduram aceeași soartă, avem același ideal, luptăm contra aceluiași opresor, în consecență ar trebui să fim toți într-o singură tabără, ar trebui să luptăm contra dușmanilor noștri comuni, ear' nu unii contra altora, totuși în decurs de patru ani „Tribuna Poporului” a purtat o luptă fără preget — nu pe basă principiară — pentru de a discredita pe toți aceia, cari nu au

bândire să lupte nu mai avea. Adevărat, ori îl prindea dorul după liniștea vieții călugărești, cu bucuriile ei sufletești și curate, care a călcat-o în picioare. Se abuciuma adevărați nopți întregi în așternut, plângând.

Încetul cu încetul deveni de tot nesimțitor, un om viu fără simțiri.

Starea aceasta sufletească a lui era o stare firească, cum tunc de regulă dispozițiile sufletești, după lovitură mari.

Sufletele noastre impetresc în durere, devin nesimțitoare pentru prezent și trecut, și nu au țință pentru viitor și numai câte o lovitură sguđitoare le mai poate readuce în simțiri...

Starea aceasta de impetire la Dumbravă creștea mereu. Adevărat, că din zi în zi mai puțin îl torturau amintirile trecutului, în schimb însă lumea întreagă și chiar și persoana proprie, îi deveni indiferentă.

Blasat în cugete, nu se mai gândea să-și facă esamenale restante.

La ce îi mai erau bune și pentru cine? Nici la ziare nu mai lucra, doar' numai în extremă necesitate, când nu mai avea din ce trăi. Ducea o viață neregulată, chinată de lipse, dar' care îi lăsa indiferent, ca-și-când nici nu le-ar simți...

Sănătatea i'a zdruncinat cu de-a binele, nu se plângese însă nimănui.

Deodată numai s'a răcit, dar' nu a spus la nimenea, a bolit așa câteva zile pe picioare.

Când într-o zi Ionescu s'a dus să-l cerceteze, l'a aflat zăcând fără conștiință în mijlocul chiliei, abătându-se în dureri.

L'a transportat într'un spital.

(Va urma).

FOIȚA „TRIBUNEI”.

CĂLUGĂRUL.

— Novellă — 13

de Emilian.

(Urmare).

VIII.

Cine l'a cunoscut pe Nicolae Dumbravă înainte de aceste cu o lună și l-ar vedea acum, ar sta să nu-l mai recunoască de schimb cu e...

În o chilie mică și sărăcăcioasă mobilată, din o stradă laterală, unde s'a fost mutat dela Rusan, după cele petrecute, se primbla iritat în sus și în jos...

Barba îi era mare, în disordine și negrijită, părul lui frumos, de altădată pieptenat cu atâta grijă, acum sburilit și plin de seame, îi făcea o impresie stranie; ochii lui mari căzuți în orbite aveau o privire desperată și obraji îi erau vesteji și ofiliți...

— Infamă... — guera el printre dinți... — Pentru cine mi-am jertfit eu inima, cui mi-am închinat eu toate visurile, toate nădejile unui viitor fericit... pfui...

Stringându-și pumnii, continua aproape șoborând...

— Dorință, demonul vieții mele, cu inimă falsă și perversă, cum te am urit... și totuși tu te mai pot uita, și totuși amintirea ta me urmărește chinându-mă... Când te-am lăsat în trecut și mai bine, de când te-am cunoscut cine ești... și durerea m'a făcut neom și de amintirea ori-cât mă trudesco, nu mai pot scăpa...

— Mă înfior la amintirea imbrășărilor tale reci și false... și totuși farmecul lor demonic mă chinuște... O Doamne nu mă lăsa!... — și isbucni într'un plâns convulsiv, întrerupt de sughițuri năbușite.

Intr'un târziu se mai liniști...

— Parcă acum o ved, — începui din nou, — când în seara aceea grozavă, apropiându-se spre a mi-se lingași am împins-o brusc și i-am pomenit de Craiovan... La început a roșit, a negat, pe urmă m'a privit cinic în ochi...

— Da e drept, îl iubese, — mi-a răspuns, — sunt liberă, fac ce vreau. Ești d-ta bărbatul meu, să mă iai la răspundere? — și cu un ris demonic mi-a întors spatele... Doamne ce ris!...

Parcă îl ved și acum pe bătrânul Rusan, când m'am dus să-mi iau adio... când m'am mutat... avea ochii plini de lacrimi, și cum mă ruga ca un tată, să rămân, se nu mă las... și cum mă ispitia pentru ce îi las... dacă mi-a greșit Dorina? Doar o va face el să se roage de iertare, că i-e tată...

Bietul bătrân până în ultimul moment al plecării, a sperat că voi rămâne. La despărțire, m'a sărutat... și m'a rugat să mă gândesc, se mă reîntorc, ori-și-când. Casa lui mi-e deschisă... Să mă reîntorc? Ha... ce nebunie!... în casa aceea?... bietul bătrân...

Și Dorina ce desprețuitor mi-a zis adio, ca-și-când eu aș fi de desprețuit... aci isbucni într'un ris sarcastic și forțat...

În clipa aceasta ușa chiliei s'a deschis și în pragul ei apărură Alexandru Ionescu...

— Ești nebun, prietene? — îl agra el cu milă.

— Încă nu, dar' nu am multe, — răspunse Dumbravă cu ironie...

— Pentru D-zeu, ce se va alege din tine, — începui Alexandru serios... Nu vezi că lumea întreagă se miră

ce s'a ales din tine până acum. Dela esamen te-ai retras... La ziare nu mai lucrei, încât ai ajuns să duoi de toate lipsă. Toate acestea ar mai fi cum ar fi, uită-te însă în oglinda omule și vezi ce s'a ales din tine. Ești ca un desperat ce și-a pierdut mintea... Și toate acestea pentru o femeie, și încă pentru ce femeie! — adăose cu batjocură...

— Ce să mă fac, dragul meu, ce să mă fac, — se jeliu Dumbravă în glas trist, — o urăsc, și o blastăm în fiecare zi și totuși nu o pot uita... Amintirea ei mă chinuște, nu mă pot ocupa cu nimic, nu pot scrie, nu pot învăța, parcă aș fi năuc de cap... Durerile mă sbruicună, de să inebunesc nu alta... și nu o pot uita...

— Firește că nu o poți uita între patru pereți, — în chilie... Vino, scumpul meu prieten cu mine în lume, lumea e mare. În vâlu ei poți îngropa multe amintiri. Mai multe cu mult, decât câte ai tu, și timpul vindecă rane mari, mai mari și ca ale tale...

Din clipa aceea Alexandru nu l'a mai lăsat singur pe Dumbravă...

La început abia cu forța l'a scos din chilie, în care s'a fost închis, și Dumbravă părea un om fără conștiință, urmându-l mecanic pe Alexandru, prin mijlocul mulțimii, pe unde-l purta...

A avut dreptate Alexandru... În valul lumii poți îneca multe amintiri și timpul vindecă rane mari...

Dumbravă cu o resignare de martir părea, că se împacă cu soartea...

Alexandru îl purta peste tot locul. Teatru, concerte, intruniri, petreceri... nu se puteau face ca ei să nu fie acolo, și Alexandru, vedea că de bine îi face toate acestea lui Dumbravă, și cum sufletul lui bolnav se învioră din zi în zi...

Nu mai era însă cel vechiu, vioiu și vesel ca-n trecut, un fel de moleșală

dureroasă îi stăpânea ființa întreagă, și din ochii lui blânzi, puteai citi melancolia unui suflet trecut prin amăgiri, rănit de moarte și resignat.

Dar' n'cei această resignare forțată nu-l stăpânea totdeauna și avea une-ori amare momente de desperare.

Cu deosebire seara, când rămănea singur... îi treceau atunci pe dinaintea ochilor toate fazele vieții sale puștiite și fără de noroc...

Îi veniau în minte anii copilăriei, în cari nu a avut parte de mângăierile mamei.

Apoi anii de studii plini de umilință servită pentru el, când cu atâta trudă și cu atâta osteneală și-a câștigat știința, spre a-și realiza singurul vis ce l'a avut atunci, de a deveni preot...

O căt de sfântă i'a părut atunci și i-se pare și acum această misiune, de a fi mângăitorul și povăzitorul tuturor și cu cât drag a îmbrățișat-o la început... Și pe urmă s'a lăpădat de ea... pentru o femeie... pentru Eva...

La numele acesta un fior îi sguđuia întreg trupul, conștiința îl mustra, că a amăgit o copilă nevinovată și fără de voe își punea întrebarea, oare ce se va fi ales cu ea? — ca tot el să-și răspundă, că se va măritat de sigur...

Ultimul amor ce l'a nutrit față de Dorina, a fost mistuit până și amintirile amorului prim, care a fost un simțământ vag și necristalizat. Amăgirile ultimului amor i'a zdruncinat în inimă ori-ce concept de credință și sinceritate în amorul femeilor, — l-au făcut sceptic și alături de Dorina, o așeza și pe Eva, precum le așeza în scepticismul său pe toate...

A luptat pentru viitor și fericlele din amor, și acest motor ce îl mânia în luptă s'a sfărmat. Vieța îi părea fără de scop — și țință, spre a căreia do-

voit a intra în tabăra ei, cari nu au vrut să devie „amici” (vorba proverbială), cari au culestat să aibă părerea, că o politică națională română nu poate fi condusă din afară.

Altfel vezi lucrurile dela moșia dlui Sturduza și dela institutul Otetelesan, și cu totul altfel de aici, din Ungaria, trăind în virtutea luptelor și atacurilor zilnice, îndreptate contra noastră.

N'a fost lăsat din tactica de luptă a „Trib. Pop.” nici nițel *ovreism*. Căci ce înseamnă faptul, că în fiecare număr al său, chiar și în foileton, batjocorește în continuu cu o perseverență demnă de un scop mai nobil, pe toți acei tineri și bătrâni, cari din curată dragoste de neam s'au grupat în jurul „Tribunei”, pe frunții români, cari au un strălucit trecut de luptă națională, — dacă nu o apucătură ovreiască, dacă nu un fel de reclamă: „poftiți, aici e marfă bună” „Tribuna Poporului”.

Cunosc într-o cârta presa țerilor culte apusene, dar' încă un astfel de metod de luptă nu am observat nicăieri. Da, luptă de principii, înțeleg, dar' a batjocori și calumnia pe toată lumea, înseamnă că autorii unor astfel de aberațiuni spirituale s'au necoptit politicește, s'au niște „pandicari”, niște scamatori.

E vie în memoria tuturor manopera „Trib. Pop.” prin care s'a încercat să facă cu ori-ce preț... colaborator la o fiică ungurească din Arad, pe un distins avocat român de acolo, care ar merita cel puțin atât din partea celor dela „Trib. Pop.”, ca să nu-l prezente de trădător al celui popor, pentru a cărui interese a luptat și luptă cu toată puterea talentului și cu tot focul iubirii sale de neam.

Asta înseamnă tactică cinstită? Și pentru ca manopera ovreiască să-i reușească și mai bine, „Trib. Pop.” la Anul-Nou și-a înființat și un organ auxiliar, o foaie umoristică, un fel de lăutur, în care apoi și mai fără scrupul se poartă lovi, terfel și discredit pe toți aceia, cari nu se lasă a fi conduși de olica goldișistă.

Asta-i „școală politică”? Cel puțin bunul simț ar trebui să pună stavilă unor astfel de orgii, dacă nu cinstea politică.

Mai bun „brevet de capacitate”, e adevărat, corespondenții din Budapesta ai „Tribunei”, nu le-ar pute da celora dela gazeta lui Goldiș. Cum servesc ei cauza națională printr'un astfel de ovreism, se știe, și fără „brevet”.

Un lucru se-l știe „Trib. Poporului”: Noi, „necoptii politici”, cari din când în când contribuim după puteri la susținerea luptei noastre naționale numai și numai din iubire de neam, fără interese personale, cu cele mai nobile intențiuni, nu primim „brevet de capacitate” dela redactorul ei, fie acela chiar pedagog absolut. Noi ne facem „școală politică” studiând trecutul luptelor noastre politice, citind operele scrise în chestiunea națională, consultând dreptul public și legile acestei țări; studiind cum în țările apusene lupte omogene au dus la rezultat. Așa, că „școala noastră politică” nu poate fi amintită pe aceeași pagină cu școala politică a acelor indivizi, cari se nutresc numai din scrisorile „Tribunei Poporului” și a „Gurei Satului”.

Mi-am permis în scrisoarea mea să numesc „Tribuna Poporului” gazeta episcopului Goldiș.

Pentru alegerea de episcop la Arad a unui deputat tiszaist, — Goldiș, — „Tribuna Poporului”, organul național independent, a luptat din răspuneri. De atunci încolo toți aceia, cari nu aparțin clocii lui Goldiș, sunt batjocoriți zi de zi. Nu fără plan. Cine are puțină prevedere, poate observa *fiinta* ziarului aradan. Goldiș voeste să devină *Metropolit*, cu sediul în Arad, viitorul (?) centru românesc. Altfel nu are înțeles „lupta pentru centru”. Aradul cade în sfera tiszaistilor. Cu ajutorul și după planul acestora voeste Goldiș să pună la cale politica viitoare a Românilor. Un om, care, cum zice „Tribuna Poporului”, de cinciprezece ani servește cauza națională ca publicist, se află în mijlocul aceluiași prieteni (de ce nu „amici”?) propagând aceleași idei, ar trebui să știe, că o politică rășărită în creierul lui Tisza și aservită episcopului Goldiș, într'un pahar de șampanie, pentru Români numai dezastruoasă poate fi!

Dela articolii cu „mileniul” și până la susținerea politicii episcopului Goldiș, fostului deputat liberal tiszaist, tot respectul, nu e inconsecvență! Dar' este inconsecvență, și încă destul de fla-

grantă să susții tendința politică a unui om, — episcopul Goldiș, — care nu s'a schimbat, și astăzi propagă aceleași principii, pentru cari odinioară l'ai atacat în modul cel mai necruțător, tu, care erai intransigent! Se vede deci organul de casă.

Cine are cătuși de puțină pricepere politică, nu confundă *principiile* cu *tactica*. „Tribuna Poporului” încă o știe aceasta. O afirmă chiar. Numai că, ce spune într'un pasaj, desminte în celalalt. Odată spune, că recunoaște comitetul național, odată că nu-l recunoaște. Odată protestează contra înșinuării, că ar voi să formeze un *alt partid*, altădată nu recunoaște pe membrii comitetului național, grupăți în jurul „Tribunei”. Odată strigă sus și tare solidaritate națională, altădată dă a înțelege că Românii din părțile ungurene nu pot merge pe aceeași cale cu transilvănenii. Odată... dar' ce se mai continuu? Nu vede ori-cine balansarea în nesiguranță și duplicitatea în cel mai strict sens al cuvântului?

Vedeți, când am afirmat, că „Tribuna Poporului” e inconsecvență și balansează în nesiguranță, n'am comis o „calumnie”, care merită să fie disprețuită de întreaga obște română, — cum zice „Trib. Pop.”.

Laudele ce și-le aduce „Tribuna Poporului”, că adevărat numai ea singură servește interesele poporului român, numai ea „știe și poate duce luptă națională”, numai ea este activă, toți ceilalți Români sunt o „neputință intrupată” — sunt deasemenea un specimen de reclamă, mai mult ovreiască, decât nemodestă.

„Rostul unei activități”, așa cum o pricepe și propagă „Tribuna Poporului”, că adevărat Românii intrați în dietă, fie și doi-trei, ar avea chemarea „să informeze, să clarifice pe Unguri” în chestia română, „cel puțin să se mai ia din ascușul luptelor ce se dau între popoarele menite să apere împreună patria”, este cu mult mai ridicolă, decât ce se merite schimbarea rezistenței pasive, care ca rezultat moral se prezintă în fața lumii într'o lumină mai strălucitoare, ca rolul de „inductori”. Nu cu indulgență, ci prin luptă energică se câștigă drepturile naționale.

Luptele din comitate sunt un frumos semn de manifestare națională. În sensul acesta în fiecare comitat locuit de Români ar trebui să fie un „centru”, o grupare a inteligenței, cu o organizare de luptă la toate ocaziunile, când interesele poporului român sunt în joc. Aceasta însă nu înseamnă, că pe atâtea căi se apucăm, câte comitate locuite de Români sunt în Ungaria. În ori-ce luptă pentru existența și drepturile unei națiuni se recore în prima linie o severă organizațiune internă, un comitet cu inițiativa de conducere, în jurul căruia apoi toți cei doritori de luptă se „poartă încheia rindurile”.

O olică goldișistă însă nu poate avea acest rol. Interese de provincie aici nu pot fi luate în considerare. Atunci nu s'ar putea vorbi de solidaritate. Numai poate în înțelesul acceptat de „Tribuna Poporului”, care, se vede, sub solidaritate înțelege prinderea de mână cu „amicii”.

Aici înceată serioșitatea.

Spectator.

Revista esternă.

Crisa ministerială din Roma.

Atât în cameră cât și în senatul italian ministrul-president Saracco a anunțat demisia întregului cabinet. Până la numirea noului cabinet ministrul va rămâne la locul său pentru conducerea afacerilor curente și pentru susținerea ordinii.

Regele a ținut consiliu asupra situațiunii cu președinții camerei și senatului.

Congregațiile franceze.

Monarhiștii s'au aliat cu socialiștii pentru a face să cadă legea congregațională. Dreapta a hotărât să voteze propunerea socialiștilor, cu în punctul 14 al proiectului să se adauge, ca *toate congregațiile bisericesti să fie desființate*. Méline și Ribot, contele Mun și Guérand au hotărât deci, ca să voteze pentru suprimarea tuturor congregațiilor bisericesti. În chipul acesta ei voesc, ca să zădărnicească întreaga lege despre congregații. Nici guvernul, nici republicanii radicali, nici senatul nu vreau desființarea tuturor congregațiilor bise-

ricești și dacă monarhiștii și socialiștii ar isbuti să ridice la putere de lege această oprelie generală, atunci la votarea din urmă toți ministrii și republicanii cu gândire mai calmă ar fi constrinși să voteze în contra legii întregi. Dar' planul acesta al monarhiștilor a fost desvilit de socialiștul-radical Jaurès, care a hotărât cu grupul său, că numai pentru acele amendamente vor vota, cari sunt spriginite de toate grupele republicane. Astfel se crede, că proiectul de lege va pute fi trecut în cameră.

Decorarea lui Roberts.

Presa germană este revoltată din cauza, că împăratul a distins pe lordul Roberts cu ordinul vulturului negru. „Deutsche Zeitung” scrie, că distincția aceasta a atins în mod dureros națiunea germană. Tot astfel se pronunță și „Tägliche Rundschau”. După „Vorwärts” decorarea lui Roberts nu se poate concorda cu *neutralitatea* Germaniei.

Războiul burc-engliz.

Se confirmă știrea despre distrugerea unei mari părți a liniei ferate Delagoa. Autoritățile portugheze sunt cuprinse de mare spaimă, căci n'au la dispoziție destulă putere armată. În aceeași depeșă se spune, că Burii earăși au nimicit trei mine de aur.

În Chicago s'a ținut o mare adunare de popor, în care comandantul bur Viljoen, sosind de curând din Africa sudică, a descris în colorii vii felul de luptă al Englezilor. El a arătat, cum Englezii pustiesc casele Burilor, le răpesc averile, le ucid femeile și copiii. A vorbit apoi Vessel arătând, că Burii au neclintită încredere în isbânda luptei lor.

Din China.

Cu privire la pedepsirea prinților Tuan și Lan, ambasadorii au decis, să împlinescă dorința împăratului chinez, ca adevărat din considerație la înrădăcarea lor cu împăratul, *pedeapsa cu moarte să li se schimbe în exil*. Ambasadorii mai cer pedepsirea cu moarte a trei conducători revoluționari chinezi, cari însă au murit. În sensul legii chineze averea acestora ar trece în posesiunea statului și copiii lor își perd drepturile cetățenești.

Chestiuni bisericesti.

Patronatul și biserica unită.

Deși evoluțiunea popoarelor nu se poate modela după una și aceeași formă, lumea etică totuși fiind înrădăcită de legile naturii, aceleași cauze ca forțe, produc efecte analoge.

În Ungaria dreptul patronatului s'a introdus în biserică pe timpul, când feudalismul era în floare. Biserica pentru a se pute apăra, contra volnicilor obgarhilor impetuși, a fost nevoită a cere întevinerea și ocrotirea suveranilor și a unor seniori, cari nu numai că au primit patronajul cerut, ci pentru un contra-serviciu oferit de biserică, au dăruit aceleia ca alod latifundii imense, prin toată țara. Ritul grecesc și biserica orientală, căreia au aparținut și Românii dela început, a fost mai mult prigonită, decât ocrotită, între ea și între suveran nu s'au putut cultiva acele raporturi, de cari se bucura biserica apuseană; pentru aceea în biserica noastră patronatul a fost necunoscut. De aci diferența cea mare în privința averii, ce există între biserica noastră și cea apuseană. Asta bogată, cea săracă. Dar' pe cât a fost norocoasă biserica apuseană cu bogăția ei pe deoparte, pe altă parte invers și-a avut această bogăție desavantajul său.

Sărăcia n'are nici-când atâția pismași ca averia.

Biserica apuseană s'a datat cu ocrotirea statului și înconjurată de privilegiile sale a trăit zile albe. Și în starea sa norocoasă se simțea așa de bine, încât n'a băgat de seamă de întorsătura cea mare, ce a făcut roata timpului, și care întorsătură au schimbat deodată raporturile existente până aci între biserică și stat.

Bogăția bisericii a fost în toate țările cauza celor mai multe lupte urzite între ea și stat, și când s'au terminat aceste lupte, temelile bisericii respective sau s'au sguduit, sau s'au gătat cu un compromis, cu care s'au cingărit drepturile bisericii în profilul omnipotenței statului.

În Ungaria până în secolul XIV. episcopii se alegeau prin capitule, care procedură fu aprobată și de conciliul lătharan ținut la anul 1215; ear' canonicii erau aleși de episcop până pe timpul Mariei Teresiei (Lud. II. decr. III. art. 21), când apoi și acest drept a înțocat.

Dreptul de patronat al Suveranului în Ungaria s'a privit totdeauna de un drept specific personal al Regelui; însă legile din anul 1848 au împărțit acest drept între Rege și ministru, atât

referitor la denumirea dignitarilor bisericești, cât și la administrarea fondurilor aceleia. Când în urmă a văzut și biserica apuseană, că toate confesiunile din țeară într-o măsură mai mică sau mai mare și-au câștigat dreptul de dispunere în afacerile bisericilor, numai religioasă dominantă nu-l are, a voit a se organiza în autonomie, atunci s'a convins, că atâtea legături o țin strins legată de stat, de nu se mai poate desface din ele.

Dacă episcopatul latin n'ar dispune de 1.200.000 jug. catrastrale de pământ și n'ar avea atâtea milioane de fonduri, de mult era înființată autonomia. Da, bogăția e numai materie și câte lucruri nobile și spirituale se ruinează prin ea. Episcopie, canonicat, de câte-ori se prefac în chestie de bani, sau concepția unei prosperități materiale.

Statul a fărâșit catene de aur din averea bisericii pentru încăușarea libertății aceleia, ear' omul s'a prefăcut în căne mut de dragul ei. Autonomia era chemată a sana relele bisericii dominante, dar' această autonomie pe semne așa se vede, că e îngropată de nou și cu ea și autonomia bisericii noastre române.

Când constat acest fapt, n'am intenție a face reproș arhierilor noștri; căci autonomia noastră nu factorii interni au împedecat-o, ci factorii externi; de altă parte nu m'e supără nici necrologul cetit prin ziare despre înmormântarea autonomiei catolice prin guvern, căci știut este, că de se înființa aceea, noi Românii gr-cat. eram țapul ispășitor pentru păcatele sovinișmului dominant. Prin această abatere deci, am voit numai a constata, că dacă o biserică așa de puternică și bogată, ca cea catolică, află de păgubitoare înfrinșura statului în afacerile ei interne; ce să mai zicem noi despre această ingerență, cu o biserică săracă în mijloace materiale?

(Va urma).

George Șuta.

Cronica zilei.

Sibiu, 9 Februarie n. 1901.

Memento. 10 Februarie: Balul ce se va aranja în Mercuria, în sala hotelului „La trei Arabi”.

11 Februarie: Balul corpului profesoral dela gimn. superior fundational din Năsăud, în sala de gimnastică a gimnasiunii.

12 Februarie: Iubileul de 50 ani al „Reuniunii fem. rom. din Brașov”. — Bal în Blaj în folosul studenților morboși, în sala hotelului „Univers”. — Balul casinei române din Beius, în sala ospătăriei opidane. — Produc. teatrală în Alba-Iulia, în sala școlii rom-cat. — Produc. teatrală a Reun. rom. de cântări și muzică din Bistra, în ospătăria Hirsch.

DL Dr. Vasile Dan de Apsa, a depus ieri, Vineri, în M.-Oșorheiu cu splendid succes *censura de avocat*.

Testamentul lui Ioan Petran, fost fiscal comitatens în Cluj, precum anunță foile ungurești, este atacat de rudeniile repositului, reprezentate de avocatul Dr. Tabor Sándor. Precum se știe, fericitul Petran și-a lăsat averea sa de 200.000 de coroane „Asociațiunii” și altor reuniuni de cultură românească.

„Tribuna Literară” adaoșă ca supplement la nrul de astăzi, are următorul cuprins: În pragul desnădejdei, de Margareta Moldovan (urmare și fine). — Credeam, că n'o s'e mai iubesc..., poezie de Delamara. — Monumentul dela Adam-Klasi și columna lui Traian (conferența dlui Tocilescu), de Saul. — Stelele împărășiate, poezie de V. E. M. — Cere-monialul încoronării engleze. — Sașii și Românii (urmare și fine). — Din minunile viitorului. — Felurimi. — Glume. — Mărungișuri. — Sfaturi practice.

Printul de Muntenegru, Nichita, încă a trimis o depeșă de condolență fiului lui Miletić, zicend, că Muntenegru a pierdut în repositul un adevărat prieten. — Presa maghiară are acum un nou prileju de a injura.

Dâmboviță apă dulce. Despre acest proverb a ținut dl Nestor Urechă o foarte interesantă conferență la Ate-neul român din București. Un estras mai detaliat din frumoasă conferență, vom publica zilele viitoare.

Monarhul despre pactul vamal. La balul industriștilor din Viena, Majestatea Sa Monarhul s'a întreținut în mod viu cu unii dintre frunții industriștilor austriaci. Unui vestit proprietar de fabrică, care a făcut observarea, că ei așteaptă nedumeriți, ce va fi cu pacturile comerciale, Monarhul i-a răspuns. — Într'adevăr, va fi grea încheierea pacturilor comerciale.

Unui alt fabricant, care a zis, că soarta industriștilor depinde dela aceea, care va rămâne pactul vamal cu Ungaria, ori nu, i'a zis:

— La tot cazul la oaltă vom rămâne.

Aceste cuvinte Monarhul le-a repetat și înaintea altor industriștilor, cu cari a conferat.

„Aparițiune tristă”. Sub acest titlu am publicat în nr. 14 c. al ziarului nostru o știre, în care un corespondent ne avisează, că dl *Jonel Mesaroș*, jurist, a figurat ca aranjat la balul pompierilor unguri din Turda, dat de curând.

DL Mesaroș, al cărui simț românesc nu-l tragem la îndoială, într'o scrisoare adresată nouă recunoaște, că a figurat între aranjieri, dar' declară, că a fost pus fără voea sa.

Eată partea aceasta a scrisorii dlui Mesaroș:

„Întemplantarea e următoarea: Președintele balului a emis un catalog, care conținea numele alor toți tinerii din Turda. Catalogul a ajuns și la mine; după numele meu am însemnat: împrejurările nu-mi permit. Înainte de bal cu vre-o două zile spre marea mea mirare observ pe o invitare, că totuși „mi-au pus numele între aranjieri”.

În momentul prim era să-l trag la răspundere pe emitătorul catalogului, dar' mai târziu am cugețat: de ce să-mi fac cu voea neplăceri, figurează între aranjieri și alți oameni de omenie, cu rang și cu poziție. La bal însă n'am luat parte.”

Pensionat — pentru un „nu”. Lui „Budapesti Hirlap” i-se scrie din Arad, că solgăbirul Ioan Novac din Pecioa a fost trecut la pensie din următorul „motiv”. Cu prilejul desbaterii adresei Săcuiilor din Treiscaune în congregația din Arad, solgăbirul Novac, „spre marea surprindere” a soviniștilor maghiari, dându-se pe partea Românilor a votat „demonstrativ” cu nu, când s'a pus la vot propunerea comisiunii permanente de a se alătură la adresa seculiasă și de a trimite și comitatul Aradului o reprezentanță la dietă în chestiunea desființării legii naționalităților. Din cauza acestui fatal „nu” solgăbirul Novac fu pensionat. — Casul acesta ne arată din nou, ce va să zică a fi funcționar român în Țeara-Ungurească. Multe putem învăța noi din lovitura aplicată dlui Novac. În tot rēul e și ceva bine. Căci bine este să se demonstreze tot mai mult, că în țeara aceasta se face în sinul funcționarilor mare deosebire după *conștiința și naționalitatea*. Domnul Novac mântuindu-și conștiința de Român, și-a pierdut slujba.

Spicuitri. Am amintit ieri despre viforul ce a isbutit în parlamentul unguresc, din incidentul sângeroselor alegeri dela Tîrgul-Murășului. Eată acum și câteva frase de ale patrioților folosite cu acea ocaziune.

Fiul tătăna-sau începe cu interpe-lația (s'ar pute altfel?). Este întrerupt cu frasele următoare:

Leszkay: Trădare de patrie.
Pichler: Oameni cari pentru faliment fals au pus suși sub acuză, în Tîrgul-Murășului conduc alegerile ca preșidenți!

Fáy: Spânzurațoare uoigașilor!
Kossuth Ferenoz sfirșește cu constatarea, că sângele unguresc este sfânt.

— Trebuie suspendat fișpanul Mikó.
— Dați-i ordul Francisc-Iosefin.
— Pe stilul de lămpaș cu el!

(La adresa ministrului Lukács): Posesorul mandatului din Eger, se nu vorbească; și el a venit aici peste două cadavre!

— Din Viena au fost plănuite toate!
(Pichler către Münich): Mai mult drept am să vorbesc aici, ca d-ta: eu nu trăiesc din tantieme.
— Miserabili, uoigași, pungași etc. etc.

La alegerea din Câmpeni. Dela domnul Motora din Câmpeni, primim următoarea scrisoare: În numărul 13 al „Tribunei”, drept răspuns la o scrisoare a nu știu cui, despre afacerile din Câmpeni, publicată în „Tribuna Poporului” din Arad, cineva — sub pseudonimul „Adevărații Câmpenari de baștină” — dă năvală asupra mea și antecesorilor mei, cum rar s'a mai întâmplat. Acum una din două: ori au domnii „Adevărații Câmpenari de baștină” drept, când mă prezintă mai rău decât un canibal, ori nu au. Au d-lor drept, atunci massa poporului, — peste 500 famillii, — sub a cărei ochi am rășărit, am crescut și 18 ani în viața practică i-am petrecut, toamă că țin la mine, nu știu ce fac, ori nu au drept, și atunci mie „mi-s'a făcut o mare nedreptate. Și mai ales „mi-s'a făcut nedreptate, când tatăl meu din groapă, moșul și strămoșul meu de pe cea lume, s'au desbrăcați și ei de tot ce e sfânt și drag omului pe lume. Om s'au și lovitura nedreaptă o simțese numai eu știu cum, la atacuri atât de barbare, îmbrăcate într'o limbă atât de proprie unor anumite capete luminate din Câmpeni însă, nu pot să răspund. Lumea s'ar disgusta cred, de o discuție, pentru că tot adevărat rămâne, că stilul e omul și cine se supără și injură nu are dreptatea pe partea sa. De altcum tot ce d-lor zic despre mine și ai mei, nu s'au decât vorba, gura zice, vântul duce, fărâșite și de astădată eu scop de influențare. *Ioan Motora*, fost administrator parochial în Câmpeni.

Protopretorul cercului Strigoniu, Reviczky Gy. a fost osândit la pierderea oficiului din cauză că ani de-arindul și-a luat diurne nepermise, a primit împuturiri și mită, a ținut la sine timp îndelungat bani oficiosi și peste tot a fost neglijent și superficial în purtarea oficiului.

Comisiunea administrativă silvanală a comitatului Sibiu, în ședința sa din 19 Ianuarie st. n. a. c. a hotărât să prezente o rugare ministrului de interne, ca asupra comunelor aparținătoare preturii Sibiului, încă să intre în viitoare dispozițiunea §§-lor 115 și 116 din legea silvanală, în sensul cărora se cer bilete de justificare, ale lemnelor de foc duse în piețele de vânzare, din ce pădure și cu a cui permisiune au fost tăiate. La aceasta comisiunea a fost îndemnată de pagubele și pustiirea de păduri, observată în comunele amintite preturi. Cine ar dori să facă apel contra acestei decizii, apelația adresată ministrului de interne are să o înainteze comisiunii silvanale în termen de 15 zile, dela afișarea acestei decizii la casa comitatului.

A cui e țeara ungurească? Așa se întreabă gazeta mustăciosului Bánffy. Țeara e a aceluia, al cui e pământul. Ei, dar pământul Ungariei nu-i al milioanei poporului unguresc. E al oligarhilor, episcopilor, bănelor, societăților pe acți, numai al țărânului maghiar nu e. Aspră vorbă, senzațională vorbă, îngrozitoare vorbă, dar vorba e adevărată.

Ajutorii de notar și rangul de oficer. Dintr'un cas conecret s'a făcut multă vorbă în timpul din urmă, că oare starea socială a ajutoilor de notari se poate uni cu rangul de oficer în rezervă? Această întrebare a fost acum rezolvată de către ministrul comun de război în înțelegere cu ministrul de honvezi. Anume, acei adjuncți notariali, cari sunt aleși pe viață de către comune și cari de altcundă corespund oficiului lor și au venitele prescrie, pot fi ofițeri sau aspiranți de ofițeri în rezervă. Acei adjuncți însă, cari sunt aplicați numai provisor la vre-un notar, nu pot să se bucure de rangul de oficer sau aspirant de oficer în rezervă.

Cele mai mari orașe ale Ungariei. 15 orașe au în Ungaria peste 40.000 de locuitori. Dintre acestea numai Clujul (48.000 loc.) este în Ardeal. După Budapesta (713.000) urmează Seghedinul cu 104.000, Szabadka 84.000, Dobrița 73.400, Pojon 61.950, Hod-M.-Vásárhely 61.200, Zagreb 57.930 și în fine Mișcolț cu 41.100.

Apostolul păcii. Academia din Paris a recomandat la primul premiu de pace, Nobel, pe octogenarul Frederic Passy. Încă la anul 1859, când se războia Francezii cu Italianii, Passy a fost cel dintâi, care a instituit o comisiune de împăcătoare. În anul 1867, când chestiunea Luxemburgului pricinuia neînțelegeri, eărăși și-a ridicat cuvântul și chestiunii i-s'a dat o rezolvare bună. La 1870 a înlocuit să împiedice izbucnirea războiului, dar precum se știe, fără succes. Ca membru în camera franceză un singur principiu accentua neconținutul principiiu comisiunii de pace. La izbucnirea războiului din Transvaal, a trimis reginei Victoria o scrisoare pe trunzătoare, pe care a început-o astfel: »Maiestoaș Doamnă! D-Ta nu poți purcede în chip brutal cu supușii d-tale în exprimarea dorinței, căci constituția nu permite. E bine. De aceea să-ți dai dimisia!»

Din pungășiile „patrioților”. Casarul firmei Landerberg (comerciu de bucate), jupănașul Fisch Berthold din Budapesta, a defraudat 8000 fl. dela șeful său și apoi a spălat puțină dimpreună cu o pasăre frumoasă dintr'un orfeu. Poliția îi caută.

— Marele defraudant Abrányi Márton fugind în America cu banii furați, își mai bate acum și joc de poliție. Într-o depeșă adresată din New-York capitanului de poliție din Budapesta el scrie: Dacă aveți lipsă de deslușiri, adresați-vă numai liniștit la mine, și bucuos vă dau ori-ce deslușire.

Greve. În țesătoria de jute din Floridsdorf au eșit din lucru 73 de țesătoare.

— În Gijon (Spania) 15.500 de muncitori s'au pus în grevă. S'a proclamat îndată starea de asediu.

Prietenie italo-franceză. Ziarul »Figaro» anunță, că pe la finea lui Martie o mare flotă italiană va visita Toulonul tocmai pe timpul petrecerii lui Loubet în Nizza.

Anticități prețioase s'au aflat pe fundul mării în jurul insulei Cerigo (Kythera), anume o statuă de mărime naturală, care seamănă cu statuia lui Hermes de Praxiteles, și mai multe statuete mai mici. Toate sunt de bronz și sunt păstrate în cea mai bună stare.

Post vacant de medic. Dela prețura din Ciacova (comit. Timiș) e scris concurs la postul de medic în cercul Șipet, căruia aparțin comunele Folia și Șipet. Dotațiune anuală 1440 cor. salar. 200 cor. relut de quartir și taxele statutare dela cercetarea bolnavilor și inspectarea căsăpiilor. Termin de concurs 20 Februarie st. n. Ambele comune sunt curat românești, din care cauză ar fi de dorit ca postul acesta să fie ocupat de un Român.

Banca engleză din Londra și-a scăzut etalonul de escompt dela 5% la 4 1/2%.

Dela teatru. De mult n'am mai simțit o mulțumire sufletească, ca la reprezentățiunea de aseară a dramei »Die Karlsschüler» a lui H. Laube. Autorul ne arată în drama sa pe poetul Schiller la începutul carierei sale literare. Tocmai publicase prima sa tragedie, »Hofm», care prin cuprinsul și tonul său revoltă în mare grad pe ducele »Karl von Württemberg», binefăcătorul lui Schiller. Ducele pretinde cu insistență ca poetul să-și spânzure lira 'n cuiu» asigurându-l, că nu va fi nici-o dată poet de treabă și să se ocupe numai cu cariera sa de medic, pentru care a fost crescut. Poetul însă rămâne fidel vocațiunii sale și mai bine intră în temniță, decât să renunțe la cel mai sfânt drept al său: la libertate, pentru care în toată viața sa a scris și a luptat. Prin intervenirea contesei »Franziska von Hohenheim» îi succede a scăpa din închisoare și fuge la Mannheim, părăsindu-și părinții și frații, prietenii și patria, ducând o singură mângâiere cu sine, aceea de a fi iubit de aleasa inimii sale, de mult cântată Laura.

Succesul reprezentațiunii a fost desăvârșit prin măiestria cu care s'au interpretat rolurile și mai ales rolul principal al dlui R. Feist.

Di R. Feist, în a cărui beneficiu s'a dat reprezentația de aseară, a fost răsplătit cu neîntrerupte aplauze după fiecare act și cu manifestațiunea simpatiei. Ceilalți debutanți încă au fost la înălțime.

Cel mai bun mijloc contra tusei și răgușelii sunt bomboanele Pemete ale lui Réthy, cari în câteva zile vindecă cu siguranță cel mai rău catar de plămâni și de laringe (gât). Medici renumiți recunosc că aceste bomboane în urma escelentei lor compoziții, nu sunt de fel stricăcioase stomacului și se pot întrebuința cu bun succes contra tusei și a răgușelii. Pentru 60 bani se pot cumpăra veritabile de pretutindea și dela producătorul Béla Réthy, farmacist în B.-Ciaba.

Durător se numește preparatul, cu care dacă se unge talpa încălțămintelor, acea e de cinci-ori mai durabilă și mai sigură contra umezelii. Acest admirabil produs din patria noastră, face multă bucurie oamenilor cruțători și în curând credem, nu va lipsi din nici o familie. Prețul este 1 și 2 coroane. Dacă se trimite înainte 1 cor. 20 bani, trimite franco fabrica de durator, Budapesta, Lipot-Körut 3. Se află în tot locul.

Cel mai bun medicament. Toți aceia, cari sufer de incuier, de lipsă de apetit, de mistuire grea, de colică, de anemie și de dureri nervoase de cap se folosească renumitele hăpuri ale lui I. Pserhofer pentru curățirea sângelui, cari nu sunt de loc stricăcioase și cu efect sigur și repede; ele sunt recomandate de cei mai renumiți medici. Noi credem a face un bun serviciu prea st. nostri cetitori atrăgându-le atențiunea asupra acestui escelent medicament. O rolă cu 6 cutii la 15 hăpuri costă 1 fl. 5 cr. După trimiterea banilor înainte pentru 1 rolă 1 fl. 25 cr., pentru 2 role 2 fl. 30 cr., pentru 3 role 3 fl. 35 cr. I. Pserhofer, farmacist în Viena, I. Singerstrasse 15, trimite medicamentul acesta franco.

Fuidul regenerator pentru cai al lui Kwizda. »Sport», revistă de specialitate pentru curse, venat și cai, se pronunță asupra fluidului regenerator al lui Kwizda, în chipul următor: »Cele la sfârșit mari voeste se conserve la caii sei vinele în curățenie, li-se recomandă fluidul regenerator al lui Ioan Francisc Kwizda, farmacist în Korneuburg lângă Viena. După fiecare întrebuințare, după ce am frecat bine cu paie vinele, frecăm picioarele calului dela genunchi până sus la coapsă cu fluid regenerator, apoi îi aplicăm bandage ușoare; un mijloc acesta simplu și totuși de efect foarte folositor pentru conservarea vinelor în stare bună și capabili de suportarea strapălilor și pentru delăturarea formării zoilor. Fluidul regenerator pentru cai, se reg. priv. al lui Kwizda n'ar trebui deci să lipsească nici unui proprietar de cai.

Vieța socială.

Producțiune teatrală în Agnita.

Tinerimea adultă din Agnita, sub conducerea învățătorului Ioan Paicu, invită la producțiunea teatrală împreună cu cântări, ce se va aranja Marți, în 30 Ianuarie st. v. a. c., în sala hotelului din Agnita. Începutul la 7 ore seara. Prețul intrării: Loc. I. 1 cor.; loc. II. 60 bani și loc. III. 40 bani. Pentru familie a 3 persoane 2 coroane și 20 bani. Oferte marinimoase se vor cuita publice. Venitul curat e destinat spre scop filantropic.

Programa: 1. »Cerescule Împărate», esec. de elevii școlii în cor. — 2. »Cine ce face lui își face», piesă teatrală predată de 4 elevi de școală. »Lăndați», tot de elevi. — 3. »Sum Român», esec. în cor. — 4. »Româncuța», esec. în cor. — 5. »Vlăduțul mamiu», piesă

teatrală predată de tinerimea adultă. — 6. »De-ar fi vântul», esec. în cor. — 7. »O doină», solo esec. de Er. Hârtoagă, învățător. — 8. »Căi Tiganului», predat de inv. cu 6 elevi. — 9. »Vino lele», esec. în cor. — 10. »Ce te legeni codrule», esec. solo de d-șoara Livia Balaban și cor. — 11. »Cinel-cinel», piesă teatrală predată de tinerime. — 12. »Marșul cântărilor», esec. în cor. — 13. »Eată ziua triumfală», esec. în cor. După producțiune urmează joc.

Serată musicală în Făgăraș.

Reuniunea femeilor rom. gr.-or. din Făgăraș și jur. invită la serata musicală ce o aranjează în 15 Februarie st. n. 1901, în sala hotelului »Lauritsch». Începutul la 8 ore seara. Bilete de intrare se vând în prăvălia dlui Adrian Furcă, ear seara la cassă de persoană 2 cor., de familie 5 cor., galerie 2 cor. Oferte marinimoase și suprasolvirile se vor cuita pe cale ziaristică.

Programa: 1. Două coruri de dame: a) »Toamna» și b) »Plecarea pasărilor», de Mendelssohn. — 2. »Cocoana Chirița în voiaj», de V. Alexandri, predată de — 3. Două soluri, cântate de d-șoara Iulia Toflea: a) »Stelele», de Kohen și b) »Mă legănați», de Viorean. — 4. Trilogie, de V. G. Păun: Poesia — d-șoara Rosica Tintariu. Musica — d-șoara Letiția Popa-Radu. Pictura — d-șoara Lenița Ganea. După program urmează dans.

Din public. *)

Mulțumită publică.

Subscrisul în numele senatului școlastic din Șard aduc mulțumirile cele mai sincere st. domni, cari la producțiunea teatrală împreună cu joc aranjată de tinerimea română din Șard au binevoit a face următoarele suprasolviri, și anume:

Petru Popu, jude reg. 4 cor.; Ioan Negruțiu, prof. prep. 4 cor.; Enea Pop Bota, paroh gr.-cat 3 cor.; George Lasou, Ioan Tomuș, câte 2 cor.; Aureliu Pop Bota, Betran Voina, câte 1 cor. 20 bani; Deutsch Jacob, Czövek Robert, Zinger Adolf, câte 1 cor.; Valeria Radeșiu, Ioan Domaș, câte 80 bani; Stefan Anghe, Vasile Bucerdan, Pandur György, Nicolau Pop Bota, Ioachim Totoian, Ioan Dumitrescu, câte 40 bani; Lucreția Chira n. Barbu, Grigoriu Vulcu, Emiliu Rusu, Bányai Lajos, Basiliu Luca, Pamfilu Barbu, Molnár Sándor, Vulkai Ferencz, Ioan Stremțan, George Dănilă, Pompeiu Morușca, câte 20 bani.

Șard, în 2 Februarie 1901.

Corneliu Meseș,
not. sen. școl.

*) Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta redacțiunea nu e responsabilă.

La

Abonament lunar

pentru

Februarie st. vechi

invită

Administrația ziarului »TRIBUNA».

MAI NOU.

Crisa în România.

Pe când depeșele ziarelor din Viena și Pesta anunță, că crisa nu e rezolvată, ziarul »Apărarea Națională» de alaltăieri, sosit azi, scrie următoarele:

Azi noapte la ora 10 și jumătate a avut loc o întâlnire între dl Filipescu și Tache Ionescu, cari s'au împăcat.

De acolo au plecat la dl Cantacuzino, unde au stat împreună cu toți ministrii și mai mulți membri din majoritate până la ora 1 și un sfert.

Împăcarea s'a făcut definitiv.

Di Carp își menține proiectele de imposite, după-cum am anunțat, la care nu va permite decât foarte mici modificări.

La cameră guvernul va face aceasta cunoscut majorității.

Imediat însă după-ce bugetele se vor vota, dl Carp va disolva camera și se vor face noue alegeri.

ECONOMIE.

Programul de lucru

al »Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiului» pro 1901, stabilit în ședința comitetului central, ținută la 31 Ianuarie n. 1901.

În scopul stăruirii și cunoașterii referințelor economice ale agricultorilor, în cursul anului 1901 se vor ține într-

niri agricole în comunele: Brad, Vale, Turnișor, Cichindeal, Loman, Nucet, Mag, Răhau, Dobârca și Rusciuri.

Esposiția de vite de prăsilă, împreună cu distribuirea de premii în bani se va ține în comuna Ilimbav.

Cursul de altoit pomi se va ține în Săsciori.

Cu câte un altoi măr pătul va fi dăruit fiecare membru al Reuniunii cu locuința în Apoldul-inferior.

În decursul primăverii se vor distribui între membri în mod gratuit semințe de trifoiu, napi de nutreț, cânepă italiană etc. Totodată comitetul mijloace pentru ori-și-cine i-se va adresa, procurarea de semințe bune și ieftine.

Cu scop de-a da culturii albinelor o estindere cât mai mare, comitetul va distribui între membrii, cari se indeletnicesc cu stupăritul, coșnițe și alte unelte ținătoare de stupărit.

Cu scop de a lucra la răspândirea culturii galileelor de soiu, membrii vor primi în mod gratuit ouă, găini etc., de soiu Playmoth-Rocks și eventual și alte soiuri de galile.

Mașina de sămănat și alte eventuale unelte economice se vor pune spre folosire la dispoziția membrilor.

Între membrii din Boița și eventual din Cornățel se va sorta o vițea de rassa »Pinzgau» și eventual alt soiu de animale.

Cu scop de-a augmenta colecțiunea menită pentru muzeul industriei de casă, se va face un apel către femeile frunzege din comune, cum și către preoțiimea și învățătorii nostri.

Cuptorul de uscat poame sistem Cazenille, zidit în Seliște, sau se va esarênda, sau se va pune în lucrare de-a dreptul prin comitet.

Diracțiunile »Tovărăștilor agricole» și ale »Însușirilor de credit sistem Raiffeisen» se vor recerca a face comitetului Reuniunii raport amănunțit despre activitatea din 1900; în același timp comitetul va insista pentru înființarea de asemenea așezăminte folositoare și potrivite trebuințelor economilor.

Membrii împărțitișii anii trecuți cu semințe de tot soiul, cu pădureți, ouă, galile etc., se vor recerca a face comitetului raport despre rezultatele obținute.

Membrii vor primi la cerere pădureți meri, peri, pruni, gutui, cireși etc. În acest scop comitetul se adresează în. minister cu rugarea a ne împărții și în a. c. cu pădureți.

În legătură comitetul va procura altoi de măr bulzești (Zarand, com. Hunedoarei), pe cari îi va împărți între membri.

Institutul de credit și economii »Albina» va fi rugat să voteze un ajutor bănesc pentru Reuniune.

Reuniunea abonează pro 1901 foile »Revista economică», »Bunul Econom», »Erdélyi Gazda» și »Landwirtschaftliche Blätter».

Adunarea generală pro 1900 se va ține în comuna Aciliu.

Știri economice.

Esportul nostru de făină. În 1900 s'au esportat 119.290 tone de făină prin portul Fiume, 26.800 prin Trieste și 15.000 în Germania.

Societăți economice. De câțva timp în județul Mehedinți (România) e o laudabilă întrecere între comunele rurale de a-și avea fiecare societatea sa economică. De curând s'au pus bazele unei societăți economice în comuna Vênju-mare, care va purta numele de »Unirea țăranilor din comuna Vênju-mare».

Calea ferată Reșița—Anina o să se facă în curând, căci societatea austro-ungară de căi ferate s'a pronunțat pentru ea.

Prescrierea în comerțul cu mărfuri se întâmplă la șase luni după primirea mărfii. Sub nr. 267/900 a hotărât Curia, că dacă între cei doi contractanți s'a încheiat o altă învoială, aceasta are valoare.

Importul și esportul Austro-Ungariei după țări. Din întreg importul anului 1900 în cantitate de 105.2 milioane de măști metrice se vin pe Germania 78.5, Britania 3.2, Franca 0.3, Italia 4.9, Rusia 2.6, Helveția 0.3, România 3.1, Sârbia 1.7 și pe celelalte state 10.6 milioane.

Din esportul nostru de 175.1 milioane măști metrice primește Germania 136.1, Britania 4.6, Franca 2.7, Italia 9.5, Rusia 6.6, Helveția 2.8, România 3.0, și Sârbia 1.1 milioane.

Bibliografie.

Flamarion în românește.

Camil Flamarion, celebrul scriitor francez, care și-a pus frumoasa țintă vieții sale să popularizeze știința astronomică, este cunoscut la toate popoarele culte. Nu este limbă, în care scrierile sale de astronomie se nu fie traduse — dacă nu toate, apoi unele din ele — și se nu fie cu drag cetite. Flamarion te introduce în frumsețelile sistemului solar cu lumile-i numeroase și te familiarizează cu știința astronomiei fără să observi, că la adevărat el face știință și încă una dintre cele mai abstracte științe, — așa fermecător e metodel lui de predare. Îți povestește de minunile cerești, de stele, de planete, de pământ, de câte toate și într-aceasta te trezești numai, că ai intrat în probleme grele, de cari de bunăvoie mulți nu se apucă, părăndu-li-se prea grele, prea obositoare și poate chiar neocuprinse cu mintea lor. Stilul narativ, ușor și plăcut din scrierile lui Flamarion, te face însă să îndrăgești aceste probleme, să cauți a pătrunde în esența lor, și astfel fără să observi îți dai de-a gata cunoștințe elementare din astronomie împreună cu dorul de a ști tot mai mult, de a cunoaște tot mai temeinic tainele minunate ale universului.

În aceasta stă meritul lui Flamarion și de aceea sunt așa de cu drag cetite scrierile lui. Dintre scrierile lui au fost traduse până acum în limba română »Urania» și »Sfîrșitul lumii», ear zilele trecute dl B. Marian a făcut accesibilă publicului român scrierea »Ce-i cerul?», una dintre cele mai frumoase și mai instructive scrieri ale astronomului francez.

Pe 232 pag. 8° în cartea »Ce-i cerul?» ni-se vorbește — așa cum Flamarion știe vorbi — despre cer, astronomie ca știința universului, pământul cu mișcările lui și urmările acestora: ziua, noaptea, anul, câlindarul; aparatele optice și observatoriile, sistemul lumii, soarele, luna și eclipsele ei, planetele, cometele, zodiile etc., dându-ne o lectură și plăcută și instructivă. Dl B. Marian a făcut un bun lucru prin traducerea acestei cărți și asemenea bun și folositor lucru vor face toți cari și-o vor procura și o vor ceti. Cartea, pe lângă conținutul schițat în cele de mai sus cuprinde portretul și biografia autorului și numeroase figuri în text. A apărut în editura librăriei David I. Benvenisti (Craiova, strada Justiției 28) și costă 1 leu și 50 bani.

Ermeneutica biblică, compusă după Ubaldo Ubaldi, de Dr. Victor Semigelski, cu aprobarea ordinariatului metropolitan gr.-cat de Alba-Iulia și Făgăraș. Tipografia seminarului arhiepiscopesc din Blaj. Editura autorului. Prețul 2 cor.

Autorul destinează venitul curat pentru fondul provincial de salarizare al preoților și învățătorilor

»Insula morții» novelă de R. Voos, tradusă de Andreiu Bârseanu, profesor în Brașov. Prețul 50 bani.

Sosiți în Sibiu.

La 9 Februarie n. 1901.

Hotel »Împăratul Romanilor»: Herszenyi, protopretor din Făgăraș; Danița, notar din Cînad; Klein, inginer, Adam, avocat, din Brașov; Preisach, Gaiser, Pollak, din Viena, Fuchk din Berlin, Reichenberger din Frankfurt, Lang din Praga, Ungar din Alba-Iulia, Drechsler din Oravița comercianți.

Hotel »Meizer»: Hofstädter, proprietar din Michelsdorf; d-ra Ruth din Căneni; Duschek, controlor din Cluj; Materni, voiajor din Budapesta; Crăciun, ecom din Doșta.

Teatru orăgenesco în Sibiu.

Diracțiunea Leo Bauer.

Duminecă, 10 Februarie n. 1901.

La 3 ore d. a.:

Der Erbförster.

Tragedie în 5 acte, de Otto Ludwig.

Seara la 7 ore:

DER OPERNBALL.

Operetă în 3 acte, de R. Heuberger.

Luni, 11 Februarie n. 1901.

Beneficiul actoriței Roza Lindorf.

EIN SOMMERNACHTSTRAUM.

Dramă în 5 acte, de W. Shakespeare.

Începutul la 7 ore seara.

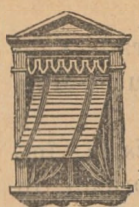
Pentru redacție și editura responsabile: Andreiu Baltes, Proprietar: Pentru »Tipografia», societate pe acțiuni: Iosif Marschall.

O moșie mare

în Orlat (stațiune de tren lângă Sibiu), cu **edificii pentru fabrică, locuință principală și laterală** (olat), cu **putere completă de apă, odinioară fabrică de tort de lână**, acomodată și pentru alte întreprinderi industriale, dimpreună cu o **grădină de pomi foarte roditori, se vinde de a mână.**

Informațiuni se pot căpăta în Sibiu, strada Rosmarinului 9. [18] 3—3

C. KLEMT,
fabrică de jalușii,
Braunau i. B.
(înființată la 1878)
recomandă jalușiile și ruletele sale de lemn moderne și premiate de 6 ori.
Liste de prețuri gratuite.
Agenți

pentru persoane private se caută pe lângă proviziune mare. [9] 4—6

Se caută domni inteligenți

în toate orașele și comunele din Transilvania ca **agenți** la un institut bine văzut pentru înzestrarea fetelor, la care ocupațiune se poate câștiga lunar 200—400 cor. Funcționarii pensionați, învățătorii și comercianții, sau amployații în oare-care poziție, sunt preferați.

Oferte în scris sunt a se adresa sub „**Caracter**“ I. la administrațiunea acestui ziar. [40] 1—3

Zăhar cristallizat de

→ **Ostra prima rafinat!**

Salamă proaspătă,
calitate superioară!

precum și

cele mai bune vinuri de desert și de masă

recomandă

„**CONCORDIA**“,

societate comercială pe acți în Sibiu, strada Măcelarilor.

[89] 1—3

O damă română,

veduvă, din clasa inteligentă, descendența unei familii alese, trecută de 50 de ani, care vorbește perfect limba germană și sârbă, în cele casnice foarte îndemânică și pricepătoare, dorește a fi angajată într-o familie mai aleasă ca conducătoare în economia casnică, cu condițiuni neesagerate, — eventual și pe lângă vr'un domn mai în etate, având și garanță pecuniară.

Pentru adresă a se îndrepta către redacțiunea „**Tribunei**“.

[80] 4—6

Să luați seamă!

Prima renumite

lemn de fag pentru foc.

Costă per stângin:

la magazin . . . 23 cor.
cu transport . . . 24 cor.

Comandă se primesc la dl

IOAN MIHAIU,
ospătar,
Saggasse (strada Turnului) nr. 11,
la administrația „**Tribunei**“
și la Franz Fleck, Piața-mare 2.

[403] 9—

500 florini

plătesc celui-ce va mai căpăta vre-odată durere de dinți ori fi va mirosi gura după-va folosi apa de dinți a lui Bartilla, o sticlă cu 35 cr. (Pentru pachetare 10 cr. deosebit.) Erezii A. Bartilla (E. Winkler), Viena 19/1. Sommergasse 1. — Să se ceară pretutindenea apriat apa de dinți a lui Bartilla. Denunțări de falsificare vor fi bine plătite. La locurile unde nu se poate căpăta, rimit 7 sticle cu 2 fl. 60 cr. franco; la Sibiu: la farmacia „**Vultur**“ a lui C. Müller (Piața-mare), farmacia Molnar (strada Cisnădiei nr. 59). [19] 2—

KRISTALY

din izvorul de munte dela băile
sf.-Luca

este cea mai curată, mai gustoasă,
mai sănătoasă și cea mai ieftină
apă minerală.

Se află în toate băcăniile și restauranțele mai de seamă.

Recomandată de multe sute de medici renumiți.

A apărut și se află de vânzare la „**Tipografia**“, soc. pe acțiuni în Sibiu

Anuarul I.

al
„**Reuniunii sodailor români din Sibiu**“,
cuprinzând
unele date dela întemeierea ei până la
31 Decembrie 1899

publicat de

Comitetul Reuniunii.

Prețul I cor. 20 bani, cu porto postal I cor. 40 bani.

Pentru tipar responsabil Iosif Marșchali.

Pe nimica de tot

puteți căpăta pe lângă tot felul de mărfuri: **de oțel de Solingen**, și mărfuri de **piele, de aur și de argint, albumuri, pipe, țigări, ochlanuri, oroloage** și tot felul de marfă de etui.

Cereți gratis și franco catalog și descriere dela

Rudolf Gartzke, Solingen, Wien.

Nu mai marfă de prima calitate.

[35] 1—2

Noi Vă oferim din depoul joagărului nostru cu vapor din loc
(în apropierea gării)

Lemne de fag

În blane de 1 metru lungime

Tăiat lung și crepat 25 cm. . . . .

Tăiat scurt „ „ 20 cm. . . . .

Fără cărăușie		Cu cărăușie	
1/2 stg.	1 stg.	1/2 stg.	1 stg.
cor. b.	cor. b.	cor. b.	cor. b.
10.—	20.—	10.80	21.60
11.—	22.—	11.80	23.60
12.—	24.—	12.80	25.60

Rămășițe de lemn de brad

1/2 stg. = 2 Rm. rămășițe . . . . .

1/2 „ = 2 „ butuci . . . . .

1/2 „ = 2 „ rămășițe de scânduri . . . . .

Fără cărăușie		Cu cărăușie	
cor.	bani	cor.	bani
4	20	5	—
5	20	6	—
6	20	7	—

Comandă se pot face la domni: **C. F. Jickeli**, Trafica cea mare, Piața-mare nr. 12; **Wilhelm Fürst**, strada Cisnădiei nr. 10; **Andreas Rieger**, Piața-lemnăriei nr. 5 (Bauholzplatz); **Iulius Ballmann**, strada Morii nr. 11; **G. Gürtler**, strada Gușterii nr. 37; **Albert Weiss**, magazin de lemne, strada Trei-stajeri nr. 4; **Franz Jahn Söhne**, Piața-mică nr. 31; **Iosif Schwarz**, str. Turnului nr. 8; **I. Schneider**, strada Sării nr. 1; „**Concordia**“, societate comercială, strada Măcelarilor nr. 20; precum și la biroul joagărului cu vapor

[17] 3—20

Mersing & Lessel.

Cuprinsul oel mai bogat și mai valoros.

Eminenta revistă pentru politică, literatură, știință și artă:

Noua Revistă Română

ce apare la București (România)

sub direcția distinsului literat prof. univ. C. Rădulescu-Motru

se abonează și se vinde

cu numărul singuraticii la 1 coroană la administrația ziarului „**Tribuna**“.

→ Apare de două-ori pe lună, ←

Prețul abonamentului pe un an 24 lei, pe trei luni 6 lei.

Redacția și administrația la București, Pasajul-român 20

Cu cola orărea celor mai distinși literați.

„Foaia Poporului“,

este cea mai bună și mai ieftină gazetă populară.

„**Foaia Poporului**“

ese în fiecare Duminecă, în format cuart mare, cu cuprins bogat politic-național, economic, literar, informativ etc. și cu ilustrațiuni.

Pentru-ca fiecare știutor de carte se poată abona această foaie

„**Foaia Poporului**“

va costa numai 4 cor. pe anul întreg sau 2 cor. pe jumătate de an.

Abonamentele se fac de-adreptul sau prin mandate postale la

„**Tipografia**“, soc. pe acțiuni, Sibiu.

Fluidul regenerător pentru cai

al lui **Kwizda.**

Prețul cor. 2.80. — Ces. și reg. priv. apă de spălat pentru cai.

De 40 ani deja în folosință în **grajdurile Curții**, în **grajdurile mari militare și civile**, pentru **întărire**, pentru **potențarea forțelor înainte și după strapăte mari**, la **scriintituri**, la **însepenirea vinelor** etc., dă cailor forță de a suporta cel mai greu training — Veritabil numai cu marca de mai sus, se capătă în toate farmaciile și drogueriele din Austro-Ungaria.

Depositor principal la
Ioan Francisc Kwizda,
ces. și reg. austr.-ung., reg. rom. și prinț. bulg.
furnisor de curte.
Farmacist în Kerneburg lângă Viena.

[1] 2—10

[226] 11—15